

Kadınlar Arası Çevrimiçi Dayanışma Ortamı: Dijital Kooperatif Oturum Raporu

Birlikte Öğrenme: Ekosistem Buluşması
3 Haziran 2020

imece

Kadınlar Arası Çevrimiçi Dayanışma Ortamı: Dijital Kooperatif Oturum Raporu

Oturum boyunca katılımcılara konuya ilişkin sorular sorularak görüş ve önerilerini sözlü/yazılı olarak ifade edecekleri bir paylaşım alanı açılmıştır. Oturumda yürütücü ve katılımcılar tarafından

İşinden ayrılmak ya da ek kazanç elde etmek zorunda olan, süresiz ücretsiz izne çıkarılan veya hiç istihdam imkanı olmayan kadınların bir araya gelmeleri nasıl mümkün olabilir?

Sosyal izolasyon nedeniyle kadınların özellikle de hassas gruptaki kadınların eve kapanması bir sorunken dijital ortamda bir dayanışma platformu kurgulamak için kooperatif kültüründen nasıl faydalanılabilir?

sorularına yanıtlar aranarak Covid-19 sürecini fırsata dönüştürmeye yönelik görüş ve öneriler ifade edilmiştir.

Oturum başlangıcında katılımcılar ile kendilerini "Kadınlar Arası Çevrimiçi Dayanışma Ortamı: Dijital Kooperatif" oturumunu seçmeye teşvik eden etkenler araştırılmıştır. Katılımcıların oturuma katılmalarını sağlayan etkenler aşağıdaki şekilde ifade edilmiştir:

"Kadınlar ve dijital bölünme."

"Bu sürece hukuk tarafında omuz verebilme ihtimali."

"Kadının ekonomik üretime katkısını önemseyen bir sosyal girişimin kurucusuyum."

"Bir kadın kuruluşunda gönüllüyüm ayrıca işsizim bir kadın olarak."

"Kadın hakları ve toplum içinde kadınların kalkındırılmasına dair kişisel ilgim var."

Katılımcılar yazılı olarak bu etkenleri ifade ettikleri sırada oturum yürütücüsü Gözde Şekercioğlu, kurucusu olduğu Önemsiyoruz bünyesindeki çalışma alanından ve projelerinden bahsederek organizasyonun kısa bir tanımını yapmıştır:

"Önemsiyoruz kim? Bugüne dek ne yaptı? Bu çalışmada hangi alana odaklanmak üzere ev sahipliği yapıyor?"

Önemsiyoruz, risk altındaki çocuklar ve çevresindeki yetişkinler - özellikle kadınlar - ile çalışan, disiplinlerarası çalışmaya yatkın bir sosyal girişim. Kamu kurumu, özel sektör, üniversiteler, sivil toplum örgütleri ve kooperatifler ile kısa, orta ve uzun vadeli işbirlikleri yürütüyor.

"Dijital Kooperatifçiliği nasıl tanımlıyoruz?"

Problemlerin ortak olduğu çözümünü de birlikte geliştireceğimiz çerçevesi belirlenmiş bir yapı olarak çevrimiçi/online bir dayanışma ağı kurmayı planlıyoruz. Psiko-sosyal destek mekanizmasını da barındıran, ekonomik kazancın temellerini oluşturacak bir yapı olmasını hayal ediyoruz.

Kadınlar arası dayanışma ortamı sizin için ne ifade ediyor?

"Güçlendirme."

"Kadınlar arasında kalmamalı."

"Kadınları her yönden toplumda ses çıkaran bir birey haline getirmek."

"Farkındalık."

"Kadınlar için dayanışma, destekleme, güçlendirme mekanizması kendiliğinden işleyen sürdürülebilir bir sistem arayışı."

"Duygudaşlık."

"Toplumdaki eşitsizliklere birlikte göğüs germe ve dayanışmaya yeni katılımcılar bulma."

Dayanışmanın online mecraya taşınmasında karşılaşılabilecek en önemli iki zorluk ne olabilir?

"Kullanıcı deneyimi zor olabilir."

"Bu türden bir deneyime aşına olmamak."

"Homojen bir kitle değil katılımcılar, eğitim-bilgi ve beceri...vb."

"Teknolojiye ulaşım, yaş kistası, online da afişe olmak istememesi."

"İnternet erişim imkan kısıtları ve dijital okuryazarlık eksikliği."

"Evde çalışırken rollerini yönetemeyebilir: anne rolü, bakım veren rolü, çalışan rolü vb."

Kadınlar ekonomi içinde olsa da olmasa da ev işlerine erkeklerden daha fazla zaman ayırıyor. Ev içi şiddet, artan ev işi yükü, çalışmanın da eve taşınması gibi etkenler birleşince tüm kadınlar açısından yükün arttığı bir gerçek. Kadınların evde bakım vermek durumunda oldukları bireyler, internete erişiminin sınırlı oluşu veya teknolojiye mesafeli yaklaşması projenin gerçekleşmesindeki riskler olarak görülebilir.

Peki, evdeki kadının ekonomik kazanç elde edebilmesi için aklınıza gelen iş kolları nelerdir?

"El emeği, yemek üretimi, deneyim paylaşımı."

"Çoğu kadının evde el işi üretimi olabiliyor, üretimlerinin online satışının kolaylaştırılması evden ekonomik kazanç sağlanması için faydalı olabilir."

Ortak kazanç, birlikte üretme ve birlikte kazanma modeli olarak tanımlanabilecek alıştığımız kadın kooperatifi yapılarının kadınlara esnek kazanç sunduğu gerçeğinden hareketle kadın emeğinin görünür olmasının verisel anlamda pek mümkün olmadığını düşünüyoruz. Bu kapsamda, evden çalışma imkanı sunan bir çağrı merkezi projesi tasarladık. Kadınlara teknolojiyi kullanma, beceri kazandırma ve markalar tarafında da kadın istihdam oranlarını artırmaya yönelik bir etki alanı açmayı hayal ediyoruz. Ayrıca, temmuz ayı itibariyle tüm sektörlerde özellikle hizmet sektöründe önemli bir daralma ve işsizlik beklentisi mevcut. Kadınların sadece Türkiye’de değil tüm dünyada en fazla hizmet sektöründe istihdam edildiğini biliyoruz. İşten çıkarmalar cinsiyet açısından adil olsa bile yine de kadınların bu süreçte özellikle güvencesiz ve esnek çalışma nedeniyle en fazla zarar görenler olacağını söyleyebiliriz. Bu kapsamda, evden çalışma imkanı sunan bir çağrı merkezi projesi tasarladık. Kadınlara teknolojiyi kullanma, beceri kazandırma ve markalar tarafında da kadın istihdam oranlarını artırmaya yönelik bir etki alanı açmayı hayal ediyoruz. Dayanışmayı iyi bilen ekipler olarak gördüğümüz Sarıyer Girişimci Kadın Kooperatifi ve Harmoni Kadın Kooperatifi ile bağlantı içinde bir proje geliştiriyoruz. Kadınların bilgi ve becerilerini artırırken ve psikolojik danışmanların desteği ile psikososyal iyi oluşlarını destekleyerek programa dahil olduklarını artırmak ile ilgileniyoruz. Ayrıca, günümüzde ne kadar nitelikli ürünler yaptıklarını bilsek de ve yavaş yavaş algı değişmeye başlamış olsa da hizmet alanına odaklanmayı daha etkili ve verimli buluyoruz.

Sosyal izolasyon nedeniyle kadınların -özellikle de kırılgan gruptaki kadınların- eve kapanması büyük bir sorun. Bireysel güçlenme, ev içindeki dengelerin olumlu yönde değişmesiyle ilişkilerde ve uzun vadede toplumsal güçlenme sonucuna katkıda bulunabilir. Bunun için pek çok başarılı örneği olan kadın kooperatifleri modelini kullanacağımız bu kooperatiflerin var olan iş hacimlerinin yanında evden çıkma olasılığı düşük olan ve zamanını yönetebilen üyeleri ile çağrı merkezi hizmeti sağlayarak kazanç elde ettikleri bir iş modeli çalışmasını öneriyoruz. Kadınların iyi oluş halleri destekleyerek, karşılaştıkları zorlukların evrenselliğinden hareketle dayanışma ortamını, düzenli online ve Covid 19 sürecinin gidişatına göre mekan içi bir araya gelişlerle desteklemek istiyoruz. Ancak, proje kapsamında gerçekleştirilecek mekan içi etkinliklerin en erken 2021 ilk çeyreğinde olabileceğini tahmin ediyor; o zamana dek online ilerlemeyi zorunlu görüyoruz.

Katılımcıların yazılı/sözlü yanıtları ve oturuma dahil olduklarından yola çıkarak oturumda bir araya gelen bu topluluğun, kırılgan gruplara dahil olan kadınların güçlendirilmesine, istihdam fırsatı yaratılarak ekonomiye katılımlarının artırılmasına ve kadın haklarına erişimlerinin kolaylaştırılmasına dair farkındalık ve motivasyonunun yüksek olduğu gözlemlenmiştir. Çözüm önerileri ve işbirliği potansiyelinin güçlü olacağı bir diğer ortak çıkarım olmuştur.

Oturumun sonunda proje önerisine yönelik işbirliği/güçbirliği yapma potansiyeli olan kurum, kuruluş ve organizasyonlara dair bilgi alışverişi yapılmıştır. Sürece dahil olmak isteyen katılımcıların iletişim bilgileri alınarak haberleşmenin devamlılığını sağlamak amaçlanmıştır.

Dernek

onemsiyoruz.org
dernek@onemsiyoruz.org

Sosyal Girişim

onemsiyoruz.biz
biz@onemsiyoruz.org

@onemsiyoruz